

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-14 בנובמבר, 2023, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

**מכתב התגובה של לשכת רואי חשבון להצעה להנחיה מקצועית 2023/1 גילויים בדבר השפעות
מלחמת "חרבות ברזל" בדוחות הכספיים לתקופות המסתיימות עד וכולל 30 בספטמבר 2023,
שאושרו לאחר 7 באוקטובר 2023 (צורף לתיק הישיבה)**

1. היו"ר מציין כי התקבל מכתב התגובה של לשכת רואי חשבון (להלן – הלשכה) להצעה להנחיה המקצועית 2023/1 שאושרה בישיבה הקודמת. משבח את הלשכה על הגשה מהירה של ההערות. מבקש מצדיק להציג את ההערות ולציין אילו מהן הובאו כבר בחשבון בהנחיה המקצועית שנשלחה לקראת הישיבה.
2. צדיק מציינת כי שלוש ההערות הראשונות מתייחסות לרקע. מוסיפה כי ההערה הראשונה היא הוספת סעיף ברקע לעובדה שאירועי מלחמת "חרבות ברזל" מהווים אירוע שאינו מחייב התאמה עבור הדוחות הכספיים לתקופות עד וכולל 30 בספטמבר 2023 שאושרו לאחר 7 באוקטובר 2023, מלבד סוגיית העסק החי. מוסיפה כי לפיכך נוסף סעיף (ד) במבוא. שואלת אם יש הערות לנוסח. אין הערות של הנוכחים.
3. צדיק מציינת כי בסעיף 1(ב) למכתב, מבקשת הלשכה להוסיף כי ההנחיה המקצועית אינה עוסקת גם בהצגה. מציינת כי בסעיף (ה) לרקע במשפט "הנחיה מקצועית זו אינה עוסקת בכללי הכרה ומדידה, אלא בהיבטי גילוי בלבד." נוספה ההתייחסות לכך שההנחיה המקצועית אינה עוסקת גם בהצגה.
4. צדיק מציינת כי בסעיף 1(ג) למכתב, מבקשת הלשכה להוסיף בסעיף העוסק במענקים כי תקן חשבונאות מספר 45 ניתן ליישום מוקדם. נציג לשכת רואי חשבון¹ מבהיר כי תקן חשבונאות מספר 45 חל החל מיום 1 בינואר 2023 ומרבית החברות הפרטיות מפרסמות כעת דוחות כספיים לשנת 2022. מוסיף כי ההנחיה המקצועית נכנסת לתוקף באופן מיידי ועל מנת למנוע הטעיה קיימת חשיבות לציין כי תקן חשבונאות מספר 45 ניתן ליישום מוקדם.

תחילה

¹ ההתייחסות היא לנציג או נציגת לשכת רואי חשבון

5. צדיק מציינת כי הלשכה מבקשת להוסיף סעיף תחילה, אשר יקבע כי ההנחיה המקצועית תיכנס לתוקף מיד עם פרסומה. מציינת כי בעקבות ההערה הוסיפה את סעיף 12 בהנחיה המקצועית. שואלת אם יש הערות. **אין הערות של הנוכחים.**

הסוגיה

6. צדיק מציינת כי הלשכה מציעה להוסיף לתיאור הסוגיות הנדונות בהנחיה, מלבד סוגיית הגילויים הנדרשים, גם התייחסות מפורשת לנושא בחינת הנחת העסק החי (כמפורט בסעיפי ההנחיה עצמה).

7. נציג לשכת רואי חשבון מציין כי ההנחיה מחולקת לשני חלקים – סוגיית הגילויים הנדרשים כאשר לגביה אירועי המלחמה מהווים אירוע לאחר תאריך המאזן שאינו מחייב התאמה וסוגיית הנחת העסק החי המהווה אירוע מחייב התאמה. מוסיף כי מאחר שההנחיה המקצועית עוסקת בשני הנושאים ומקדישה חלק לא מבוטל להנחת העסק החי, ראוי שהדבר יקבל ביטוי גם במסגרת הסוגיה.

8. צדיק מציינת כי בנושא הנחת העסק החי יש רק ציטוט של הסעיפים מהתקנים ואין למעשה סוגיה שהוועדה המקצועית מכריעה בה. בדעה כי מדובר על הפניית תשומת לב.

9. חבר ועדה² בדעה כי הערת הלשכה היא לגבי הדרישה לגילוי במקרים שבהם קיימים ספקות משמעותיים לגבי התקיימותה של הנחת העסק החי בעקבות אירועי המלחמה.

10. חבר ועדה אחר מציע לכתוב "מהם הגילויים הנדרשים... בדבר השפעות מלחמת "חרבות ברזל" לרבות ההשפעות על סוגיית העסק החי." צדיק מציינת כי במקרים שבהם הנחת העסק החי אינה מתקיימת קיימת השפעה על המדידה. נציג לשכת רואי חשבון מציין כי לפיכך חשוב לכלול זאת גם בסוגיה. מוסיף כי הסוגיה כעת מתייחסת רק לגילוי, אך ברקע ובגוף ההנחיה יש התייחסות למצבים שבהם מדובר באירוע חייב התאמה ולפיכך יש לשקף זאת גם במסגרת הסוגיה. מציע להוסיף בסוגיה "ובחינת הנחת העסק החי", על אף שלא ניתן פירוט והרחבה במסגרת ההנחיה, מעבר לאמור בתקנים.

11. משתתף³ מציין כי בסעיפים (ד) ו-(ה) ברקע נכתב מפורשות כי ההנחיה לא עוסקת בהיבטי מדידה אלא בהיבטי גילוי, והנושא של הנחת העסק החי מוחרג מהאמירה שמדובר על אירוע שאינו חייב התאמה. נציג לשכת רואי חשבון משיב כי אכן ברקע יש לכך התייחסות וגם בגוף ההנחיה, אך אין לכך התייחסות במסגרת הסוגיה עצמה.

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

³ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

12. חבר הוועדה האחר מציע לכתוב "מהם הגילויים הנדרשים... בדבר השפעות מלחמת "חרבות ברזל" ובכלל זה מהן ההשלכות על סוגיית העסק החי". צדיק מציינת כי לגבי הנחת העסק החי תיתכן השפעה שדורשת גילוי בלבד ותיתכן השפעה על המדידה. חבר הוועדה האחר מציע להוסיף "ומהן ההשפעות על סוגיית העסק החי".
13. משתתף אחר מציין כי במרבית המקרים יידרש רק גילוי בגין הנחת העסק החי וכי מקרה של עסק בחיסול הוא מקרה קיצון. משתתף נוסף מוסיף כי האפשרות שהנחת העסק החי לא תתקיים היא נמוכה.
14. חבר הוועדה האחר מציין כי צדיק בדעה שלא ניתן לפסול אפשרות זו. צדיק מציינת כי ההנחיה קובעת כי בדומה לכל שנה, יש לבחון את התקיימותה של הנחת העסק החי בהתחשב בכל האירועים שהתרחשו עד למועד אישור הדוחות הכספיים ויש להתייחס לכל האפשרויות.
15. חבר הוועדה בדעה שאין להתייחס במסגרת ההנחיה המקצועית למצב של עסק בחיסול, שהיבטי ההכרה והמדידה שלו לא נקבעו במסגרת תקני חשבונאות. צדיק משיבה כי לא היתה כוונה כזו.
16. נציג לשכת רואי חשבון מציין כי מדובר על הערה טכנית מאחר שההנחיה המקצועית מתייחסת להנחת העסק החי ואילו בסוגיה אין לכך אזכור.
17. צדיק מבקשת לשמוע את הצעתו של נציג לשכת רואי חשבון לתיקון הסוגיה. המשתתף הנוסף מסכים להצעתו של חבר הוועדה האחר מאחר שלמעט המקרה הקיצון של עסק בחיסול יידרש רק גילוי לגבי ספקות משמעותיים לגבי התקיימותה של הנחת העסק החי, אם קיימים.
18. צדיק בדעה שאם אין התייחסות למקרה הקיצון האמור, המשמעות היא שההנחיה מכריעה בעקיפין שלא תיתכן השפעה על המדידה.
19. משתתף רביעי מסכים ומציין כי סעיף 2 קובע מפורשות שאירועי המלחמה מהווים אירוע שאינו חייב התאמה למעט סוגיית העסק החי. מוסיף כי ה"למעט סוגיית העסק החי" מתייחס למקרה הקיצון שבו יש השפעה על המדידה ולא רק גילוי.
20. המשתתף הנוסף בדעה כי הטענה היא שלצורך מדידה של ירידות ערך וכי מדובר על אירוע של רבעון רביעי/ מחצית שנייה/ שנת 2023 אך לעניין בחינת העסק החי מדובר באירוע מחייב התאמה. בדעה כי ההתייחסות אינה למדידה, אלא לעצם הבחינה של התקיימות הנחת העסק החי. המשתתף הרביעי מציין כי בהנחה שהנהלה מתכוונת לחסל את העסק או להפסיק או פעילותו או שאין לה אפשרות ריאלית אחרת אזי מדובר על אירוע שמחייב התאמה. המשתתף הנוסף מציין כי גם הוספת הערת עסק חי היא אירוע מחייב התאמה.

המשתתף הרביעי מציין כי מדובר על גילוי ואין מדובר על אירוע מחייב התאמה. המשתתף הנוסף משיב כי נדרש לבחון את השפעות אירועי המלחמה על הנחת העסק החי למרות שהחלו באוקטובר טרם אישור הדוחות הכספיים. המשתתף הרביעי מציין כי הדרישה לבחינת הנחת העסק החי עד למועד אישור הדוחות הכספיים קיימת בכל שנה.

21. צדיק מציינת כי מטרת ההתייחסות להנחת העסק החי במסגרת ההנחיה היא הפניית תשומת לב לכך שיש לבחון את ההשפעות של אירועי המלחמה על הנחת העסק החי. מוסיפה כי ייתכנו שני מצבים :

א. הנחת העסק החי מתקיימת :

(1) ואין ספקות משמעותיים בדבר המשך התקיימותה של הנחת העסק החי

(2) ויש ספקות משמעותיים בדבר המשך התקיימותה של הנחת העסק החי

ב. הנחת העסק החי אינה מתקיימת

בדעה כי לא ניתן להכריע במסגרת הסוגיה שיש השפעה על הגילוי בלבד ולהתעלם ממצב ב.

22. נציג לשכת רואי חשבון מציע להוסיף "ועל בחינת הנחת העסק החי" מבלי להכריע אם קיימת השפעה על הגילוי או על המדידה.

23. המשתתף בדעה כי הסוגיה היא כללית ולכן כוללת גם את נושא זה.

24. היו"ר מציין כי מטרת ההנחיה המקצועית היא להתייחס לגילויים הנדרשים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל". מוסיף כי ההנחיה המקצועית כוללת התייחסות מתוך התקנים להנחת העסק החי, אך זו אינה מטרת ההנחיה המקצועית. בדעה כי אין מקום לתוספת לסוגיה. מבקש מחברי הוועדה לציין אם הם תומכים או שאינם תומכים בהוספת התייחסות להנחת העסק החי במסגרת הסוגיה.

25. חבר ועדה נוסף בדעה כי מאחר שבהתאם לסעיף (ה) לרקע, ההנחיה המקצועית עוסקת רק בהיבטי גילוי, התייחסות במסגרת הסוגיה להנחת העסק החי היא פחות קריטית. מציין כי לחלופין ניתן להוסיף "לרבות בדבר הגילוי בדבר הנחת העסק החי". היו"ר בדעה כי לא מדובר על חלק מהסוגיה.

26. חבר הוועדה וחבר ועדה רביעי מסכימים עם היו"ר שאין לתקן את הסוגיה. היו"ר שואל את חבר הוועדה הנוסף אם מסכים להשאיר את הסוגיה כפי שהיא. חבר הוועדה הנוסף מסכים.

27. חבר הוועדה האחר מציין כי ניתן להשאיר את הסוגיה כפי שהיא, אך היה מעדיף להוסיף התייחסות להנחת העסק החי.

28. היו"ר מסכם כי לפיכך לא יתוקן ניסוח הסוגיה בהנחיה המקצועית.

29. המשתתף הרביעי מציין כי מקרה של חברה שהיתה לה אמת מידה פיננסית של הלוואה שהיא לא עמדה בה בדוח הכספי לשנת 2022 והתכוונה לסווג את הלוואה כשוטפת, אך בחודש נובמבר 2023 הבנק אישר לחברה בקשה לארכה/לזיכוי בעקבות אירועי המלחמה. מציין כי בהתאם לתקינה הישראלית גם במקרה זה, סיווג הלוואה יהיה כלא שוטפת, כלומר גם מקרה זה מהווה אירוע מחייב התאמה בתקינה הישראלית.

30. חבר הוועדה משיב כי האירוע המתואר אינו כתוצאה מהמלחמה וגם אילו לא היתה מלחמה הסיווג היה לא שוטף בהתאם לתקינה הישראלית. המשתתף הרביעי מציין כי סעיף 2 להנחיה קובע כי מלחמת "חרבות ברזל" והפעולות שנקטו בעקבותיה הם אירועים שאינם חייבי התאמה למעט הנחת העסק החי. חבר הוועדה טוען כי הויתור של הבנק, גם אם הוא ניתן בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" הוא האירוע המחייב התאמה ולא אירועי המלחמה. המשתתף מסכים עם חבר הוועדה.

הנחיה מקצועית

31. צדיק מציינת כי הלשכה מציעה בסעיף 6 להנחיה העוסק בדוגמאות להשפעות אפשריות של אירועי המלחמה על ישות להוסיף את המילה "ספציפיות" כלהלן "דוגמאות להשפעות ספציפיות אפשריות". מוסיפה כי התקיים דיון ארוך בנושא בישיבה הקודמת והוחלט להשמיט את המילה.

32. נציג לשכת רואי חשבון מבהיר כי בסעיף 5(ג) להנחיה מצוין "ההשפעות הספציפיות על הישות" ולפיכך נדרש להתאים גם את סעיף 6. היו"ר מסכים.

33. צדיק מציינת כי ייתכן שיש להשמיט את המילה "ספציפיות" גם בסעיף 5(ג) מאחר שבישיבה הקודמת העיר חבר ועדה חמישי לגבי השימוש במילה "ספציפיות" והוחלט להשמיטה מסעיף 6.

34. **לאחר דיון קצר, היו"ר מסכם כי תוסף המילה "ספציפיות" ברישא של סעיף 6.**

35. היו"ר שואל מי תומך בפרסום ההנחיה המקצועית לציבור.

36. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר ועדה שישי מאשרים את ההנחיה המקצועית לפרסום לציבור.

הצעה לתקן חשבונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה

37. היו"ר מבקש מצדיק להמשיך את הדיון בהצעה לתקן.

38. צדיק מציינת כי ההכנה של דוגמאות לחשבונאות גידור נמצאת בעבודה. מבקשת לסיים דיון במספר סעיפים שתוקנו בעקבות הערות בישיבות קודמות. מציינת כי סעיף 6 עוסק במיהו צד חיצוני לישות בדוחות הכספיים הנפרדים. מוסיפה כי למשתתף הרביעי היתה הערה לגבי

ניסוח סעיף 6 והמשתתף הנוסף הציע לנסח על דרך החיוב במקום על דרך השלילה. מצטטת את הסעיף "חברות בנות שמאוחדות בדוחות הכספיים המאוחדים אינן נחשבות צד חיצוני לישות בדוחות הכספיים הנפרדים כהגדרתם בגילוי דעת 68. כמו כן, הישויות האחרות המחזיקות בחברה בשליטה משותפת שחלקן אינו מאוחד בדוחות הכספיים המאוחדים נחשבות צד חיצוני לישות בדוחות הכספיים הנפרדים כהגדרתם בגילוי דעת 68."

39. היו"ר בדעה שיש להחליף את המילים "כמו כן" במילים "לעומת זאת".
40. המשתתף מציע להשמיט את המילים "כמו כן". היו"ר וצדיק מסכימים.
41. חבר הוועדה מציין כי קיימות שתי חלופות לקריאת המלל המוצע – האחת היא שהחברה בשליטה משותפת היא לא צד חיצוני לישות והשנייה שהמחצית שאינה מאוחדת של החברה בשליטה משותפת הוא לא צד חיצוני לישות. היו"ר משיב כי הכוונה היא לשותף. חבר הוועדה משיב כי נראה ברור שהשותף הוא צד חיצוני גם בדוחות המאוחדים וגם בדוחות הנפרדים. מציין כי אין אמירה מקבילה לגבי הצדדים המחזיקים במניות המיעוט בחברה בת. חבר הוועדה הרביעי מסכים עם חבר הוועדה ומציע לפשט את הניסוח.
42. צדיק מציינת כי הכוונה היתה להבהיר שאין הבדל בין הדוחות הכספיים המאוחדים לבין הדוחות הנפרדים לצורך קביעת צד חיצוני לישות. מוסיפה כי ההבהרה היא לצורך קביעה מתי פריט יכול להיחשב כפריט מגודר כשיר ומתי מכשיר יכול להיות מכשיר מגדר.
43. חבר הוועדה מציין כי קיימות שתי חלופות – האחת היא שהחברה בשליטה משותפת היא לא צד חיצוני לישות והשנייה שהמחצית שאינה מאוחדת של החברה בשליטה משותפת הוא לא צד חיצוני לישות. היו"ר מציין כי זו היתה ההסכמה בישיבה הקודמת.
44. חבר הוועדה בדעה כי החלק שאינו מתאחד הינו צד חיצוני בעוד שהחלק שמתאחד אינו צד חיצוני. מוסיף כי אין ספק שהשותף הינו צד חיצוני. היו"ר משיב כי החלק שאינו מתאחד אינו מהווה ישות ולכן לא ניתן להתייחס אליו כצד חיצוני או כצד שאינו צד חיצוני.
45. היו"ר שואל אם יש הצעה כיצד לנסח את סעיף 6.
46. המשתתף בדעה כי קשה לטעון כי מחצית מחברה בשליטה משותפת היא צד חיצוני ומחצית אינה צד חיצוני. היו"ר מסכים ומציין כי לכן הניסוח מתייחס לצד שמחזיק במחצית השנייה.
47. חבר הוועדה הרביעי בדעה שניתן לוותר על סעיף 6, לאור סעיף 5(א) אשר קובע כי חברה בת שאינה מאוחדת מהווה צד חיצוני בדוחות הכספיים המאוחדים והנפרדים. מציין כי ניתן ללמוד מסעיף זה לגבי חברה בשליטה משותפת ואין להתייחס לכך מפורשות. היו"ר מסכים.

48. המשתתף מציין כי אי התייחסות לסוגיה אינה פותרת אותה. חבר הוועדה האחר מסכים.
49. חבר הוועדה מציין כי ניתן לוותר רק על הסיפא המתייחס לחלק המתייחס לחברה בשליטה משותפת. חבר הוועדה הרביעי שואל אם לא ניתן להקיש זאת מסעיף 5(א). חבר הוועדה משיב כי לכאורה ההתייחסות בסעיף 5(א) היא לדוחות הכספיים המאוחדים ולא בהכרח לדוחות הנפרדים ולכן התוספת של 6 ב חשובה.
50. צדיק מציעה לנסח את סעיף 6 באופן שיבהיר שאין הבדל בין צד חיצוני בדוחות הכספיים המאוחדים ובדוחות הכספיים הנפרדים. מבהירה כי אם נקבע שצד כלשהו הוא צד חיצוני בדוחות הכספיים המאוחדים הוא יהיה גם צד חיצוני בדוחות הכספיים הנפרדים ולהיפך.
51. חבר הוועדה האחר שואל מדוע סעיף 5(א) אינו מספיק. צדיק מציינת כי סעיף 5(א) הוא ספציפי לעניין חברות בנות. חבר הוועדה האחר מציין כי ההצעה של צדיק היא שכל ההתייחסות תיגזר מהדוחות הכספיים המאוחדים. צדיק מציעה לחלופין לקבוע שצד שהוא חיצוני לישות בדוחות הכספיים המאוחדים יהיה צד חיצוני לישות גם בדוחות הנפרדים. **היו"ר מסכים להצעה.**
52. היו"ר שואל לעמדת החברים. חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה השישי מקבלים את הצעת צדיק.
53. היו"ר מסכם כי סעיף 6 ינוסח מחדש על מנת לקבוע שצד שהוא חיצוני לישות בדוחות הכספיים המאוחדים יהיה צד חיצוני לישות גם בדוחות הנפרדים.
54. צדיק מציינת כי סעיף 11 כולל 2 הצעות לנוסחים פשוטים יותר. בדעה כי הנוסח השני הוא פשוט יותר. מצטטת "ביישום סעיף 10 לרכיב סיכון אינפלציה, ניתן לגדר רכיב סיכון אינפלציה של איגרת חוב צמודה לאינפלציה שהוכרה. כמו כן, אם איגרת חוב אינה צמודה לאינפלציה אך קיים שוק נזיל לחוב צמוד לאינפלציה והאינפלציה היא גורם רלוונטי שמובא בחשבון בשוקי חוב (לדוגמה כאשר קיימות בשוק אגרות חוב ממשלתיות צמודות מדד), ניתן לגדר את רכיב סיכון האינפלציה. במקרים שבהם איגרת החוב אינה צמודה לאינפלציה ולא קיים שוק נזיל לחוב צמוד לאינפלציה, לא ניתן לגדר את רכיב סיכון האינפלציה."
55. היו"ר בדעה כי יש לאמץ נוסח ברור זה. שואל אם יש התנגדות. הנוכחים אינם מביעים התנגדות לנוסח המוצע.
56. צדיק מציינת כי בתהליך הכנת הדוגמאות לחשבונאות גידור עלתה סוגיה לגבי דרישות אפקטיביות. מוסיפה כי התנאים לחשבונאות גידור בסעיף 19 כוללים: מכשיר מגדר כשיר ופריט מגודר כשיר, יחס גידור עקבי עם מטרות ניהול סיכונים, קיום קשר כלכלי בין הפריט המגודר למכשיר המגדר, יחס גידור שמוזהה את הפריט המגודר, המכשיר המגדר והסיכון המגודר, שהישות קבעה את הסיבות לחוסר אפקטיביות הגידור ודרישות תיעוד. מציינת כי

הסעיף אינו כולל דרישה לקביעת אפקטיביות הגידור מלבד היחס הכלכלי בין הפריט המגודר למכשיר המגדר וזיהוי המקורות לחוסר אפקטיביות. מוסיפה כי במסגרת הדוגמה העיר חבר הוועדה השישי כי קשר כלכלי עשוי להתקיים והשוויים של המכשיר המגדר והפריט המגודר עשויים לנוע בכיוונים מנוגדים גם במקרים בהם האפקטיביות אינה גבוהה. שואלת אם יש להוסיף דרישה כלשהי לאפקטיביות. מוסיפה כי המטרה היתה להקל על אפשרות גידור, אך השאלה אם ויתור על דרישת אפקטיביות בכלל אינו בעייתי.

57. היו"ר שואל אם הדרישה לאפקטיביות נכללה בהצעה לתקן והוחלט על ביטולה. צדיק מציינת כי דרישות חשבונאות גידור הובאו מהתקן האנגלי ובמסגרת ההצעה לתקן הורחבו האפשרויות לחשבונאות גידור בהתאם ל-IFRS 9.

58. צדיק מציינת כי אם יוחלט לדרוש בדיקת אפקטיביות יהיה צורך גם בהוספת הנחיות לגבי העיתוי לבחינת אפקטיביות וכן הנחיות לאופן ביצוע הבדיקה. מוסיפה כי מדובר בהכבדה על החברות הפרטיות.

59. היו"ר בדעה שאין צורך להכביד על החברות הפרטיות ולהוסיף דרישת אפקטיביות. בדעה כי קשר כלכלי בחברות פרטיות הוא מספיק.

60. חבר הוועדה הרביעי מסכים שאין צורך בדרישת אפקטיביות בייחוד מאחר שמדובר בחשבונאות גידור שהיא מורכבת והיא חשבונאות וולונטרית. חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה הנוסף מסכימים.

61. חבר הוועדה בדעה שיש צורך להוסיף דרישת אפקטיביות לא כמותית. מוסיף כי לכאורה גם אם קיימת אפקטיביות נמוכה מאוד אך קיים קשר כלכלי תתאפשר חשבונאות גידור.

62. היו"ר מסכם כי ארבעה חברי ועדה תומכים באי הוספת דרישה לאפקטיביות של הגידור ולכן דרישה כזו לא תוסף.

דרישות גילוי

63. צדיק מציינת כי במסגרת הנקודות לדיון קיימת השוואה בין דרישות הגילוי בתקן חשבונאות מספר 22 לבין דרישות הגילוי ב-IFRS for SME.

64. היו"ר מציין כי מבלי להתייחס לסעיפים, ההבדל העיקרי בין חברות ציבוריות לבין חברות פרטיות צריך להיות בדרישות הגילוי (בניגוד לדרישות המדידה שצריכות להיות זהות). צדיק מסכימה.

65. צדיק מציינת כי בשנת 2017 עודכן תקן חשבונאות מספר 22 ונדונו דרישות הגילוי הרלוונטיות לחברות פרטיות. מוסיפה כי לשכת רואי חשבון הגישה בזמנו הצעה אשר נדונה

בוועדה המקצועית ואומצה במסגרת תקן חשבונאות מספר 22 (מעודכן 2017) (להלן-תקן 22).

66. צדיק מציינת כי למעשה יש 3 סוגיות:

- א. ההצעה לתקן כוללת דרישה למדוד מכשירים פיננסיים מסוימים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ודרישות הגילוי בתקן 22 לא התייחסו למצבים כאלה ולכן יש להוסיף דרישות גילוי בנושא השווי ההוגן.
- ב. ההצעה לתקן אימצה את מודל הגריעה ב-IFRS 9. בתקינה הישראלית לא היו הוראות לגריעה של נכסים פיננסיים עד כה ולכן יש לבחון דרישות גילוי בנושא.
- ג. ההצעה לתקן אימצה את מודל חשבונאות גידור ב-IFRS 9. בתקינה הישראלית לא היו הוראות לחשבונאות גידור עד כה ולכן יש לבחון דרישות גילוי בנושא.

ערכים בספרים

67. צדיק מציינת כי לעניין גילוי לגבי ערכים בספרים היתה דרישה בתקינה הישראלית להבחנה בין מכשירים שנמדדים בעלות מופחתת לבין מכשירים שנמדדים בשווי שוק או בשווי הוגן ואילו הדרישה ב-IFRS for SME היא להציג לפי הקבוצות הבאות:

- א. נכסים פיננסיים שנמדדים בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח או הפסד.
- ב. נכסים פיננסיים שהם מכשירי חוב שנמדדים בעלות מופחתת.
- ג. נכסים פיננסיים שהם מכשירים הוניים שנמדדים בעלות בניכוי ירידת ערך.
- ד. התחייבויות פיננסיות שנמדדות בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח או הפסד.
- ה. התחייבויות פיננסיות שנמדדות בעלות מופחתת.
- ו. מחויבויות לקבלת הלוואה ומחויבויות למתן הלוואה שנמדדות לפי עלות בניכוי ירידת ערך.
- ז. חוזי ערבות פיננסית שהונפקו.

68. צדיק מציעה לאמץ את דרישת הגילוי ב-IFRS for SME לגבי פירוט הערכים בספרים אשר תואמת את ההצעה לתקן. שואלת אם יש התנגדות. **הנוכחים אינם מביעים התנגדות.**

שינוי משמעותי בתנאים

69. צדיק מציינת כי לגבי שינוי משמעותי בתנאים של מכשירים פיננסיים תקן 22 כולל דרישת גילוי ואילו ב-IFRS for SME אין דרישה למתן גילוי. בדעה כי יש להשאיר את דרישת הגילוי של תקן 22. שואלת אם יש התנגדות. **הנוכחים אינם מביעים התנגדות.**

הפסד מירידת ערך

70. צדיק מציינת כי לגבי סיכון אשראי מציעה להשאיר את דרישת הגילוי שנכללה בתקן 22. מציינת כי ב-IFRS for SME קיימת דרישה לגילוי לסכום של הפסד מירידת ערך ואילו

בתקן 22 הדרישה המקבילה היא לגבי הפרשות לחומ"ס וירידות ערך, אך קיימת גם דרישה לגילוי ריכוז משמעותי של סיכון אשראי שאינה נכללת ב-IFRS for SME. שואלת אם יש התנגדות. **הנוכחים אינם מביעים התנגדות.**

71. משתתף חמישי מציין כי במסגרת ההצעה לתקן אומץ המודל של IAS 39. מוסיף כי דרישת הגילוי בתקן 22 כוללת את סכום ההפסד/ההפרשה שהוכרה, אך לא נכללה דרישת הגילוי שהיתה ב-IFRS 7 לפני שינוי המודל בתקינה הבינלאומית אשר מתייחסת לראיות האובייקטיביות לירידת ערך (הקריטריונים שהחברה נסמכה עליהם לצורך הבחינה של ירידת ערך). בדעה כי מדובר על מידע חשוב ומציע לשקול להוסיף דרישת גילוי זו.

72. צדיק שואלת מה היא דרישת הגילוי שאליה מתייחס המשתתף החמישי. המשתתף החמישי משיב כי ב-IFRS 7 לפני שהוא הותאם ל-IFRS 9 נכללה בסעיף 5 בדרישת גילוי לקריטריונים ששימשו את הישות על מנת לקבוע שקיימת ראייה אובייקטיבית לכך שאירע הפסד ירידת ערך. מציין כי ההתייחסות היא לגבי מהי ירידה משמעותית ומתמשכת ומהם הקריטריונים שהביאו לבחינת ירידת ערך במקביל להוספת הסעיף הרלוונטי בהצעה לתקן (התוספת בסעיפים 1.33-1.35 בהצעה לתקן). מוסיף כי גילוי זה קשור לקביעת מדיניות חשבונאית של ישות. בדעה כי מאחר שאומץ מודל ירידת ערך שונה, יש להוסיף את דרישת הגילוי. צדיק שואלת מה עמדת הנוכחים. הנוכחים אינם מתנגדים.

73. היו"ר מבקש מהמשתתף החמישי לשלוח לצדיק הצעת נוסח. **המשתתף החמישי מסכים.**

ערבויות

74. צדיק מציינת כי לגבי ערבויות מציעה להשאיר את דרישת הגילוי שנכללה בתקן 22 שהיא רחבה יותר מדרישת הגילוי ב-IFRS for SME שכן ב-IFRS for SME לא נכללת דרישת גילוי לערבויות פיננסיות שהונפקו שלא הוכרו (מאחר שלא התקבלה תמורה) וגם לא נדרש גילוי לערבויות פיננסיות שהתקבלו. היו"ר מסכים.

75. חבר הוועדה מציין כי המידע החשוב יותר לגבי ערבויות הוא סכום החשיפה ולא הערך בספרים ולכן דרישת הגילוי בתקן 22 היא מתאימה יותר. חבר הוועדה האחר מסכים.

76. משתתף שישי מציין כי לעיתים קרובות חברה אם נותנת ערבות לחברה בת ולכאורה לפי דרישת הגילוי בתקן 22 אין לתת לכך גילוי שכן נדרש גילוי לערבויות לגורמים חיצוניים בלבד. מוסיף כי בחברות פרטיות לעיתים קרובות חברה אם ערבה לחברה בת במהלך העסקים הרגיל ולא נהוג לתת לכך גילוי אך אם חברה אם נותנת ערבות לחברה אחות או חברה קשורה אחרת נהוג לתת לכך גילוי. היו"ר מציין כי לערבות שניתנה בתוך הקבוצה אין חשיבות בדוחות מאוחדים. המשתתף השישי משיב כי לעיתים לא מבוצע איחוד דוחות כספיים.

77. המשתתף מציין כי מדובר על ערבות שנתנה חברה אם לנותן אשראי (גורם חיצוני) עבור החברה הבת ולכן היא נכללת במסגרת דרישת הגילוי.

78. **היו"ר מסכם כי דרישת הגילוי בתקן 22 לגבי ערבויות תיכלל בהצעה לתקן.**

בטוחה והפרה

79. צדיק מציינת כי דרישות הגילוי לגבי בטוחה והפרה זהות בתקן 22 וב-IFRS for SME.

פריטי הכנסה, הוצאה, רווחים או הפסדים

80. צדיק מציעה מאחר שאומצו הקבוצות ב-IFRS for SME למתן גילוי לגבי הערכים בספרים יהיה זה מתאים לדרוש גילוי של פריטי הכנסה, הוצאה, רווחים או הפסדים לפי אותן קבוצות (כלומר לאמץ את דרישת הגילוי ב-IFRS for SME). היו"ר מסכים. שואלת אם יש התנגדות. **הנוכחים אינם מביעים התנגדות.**

הכנסת והוצאת ריבית

81. צדיק בדעה כי דרישת הגילוי לגבי הכנסת והוצאת ריבית המחושבות לפי שיטת ריבית אפקטיבית בגין מכשירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר מיותרת מאחר שאין מדידה כזו לפי התקן.

שווי הוגן

82. צדיק מציינת כי בתקן 22 נדרש גילוי לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים שנמדדים בעלות או בעלות מופחתת ויש להם מחיר מצוטט ואילו ב-IFRS for SME אין דרישת גילוי כאמור. מציעה להשאיר את דרישת הגילוי מתקן 22. **היו"ר וחבר הוועדה הרביעי מסכים. אין התנגדות של הנוכחים.**

הבסיס לקביעת שווי הוגן של מכשירים הנמדדים בשווי הוגן

83. צדיק מציינת כי עד ההצעה לתקן לא היתה דרישה למדידה בשווי הוגן של מכשירים פיננסיים ולכן כיום לא נדרש גילוי לבסיס לקביעת שווי הוגן של מכשירים הנמדדים כך (מחיר מצוטט או טכניקת הערכה וכן ההנחות ששימשו בטכניקת הערכה). מציעה להוסיף את דרישת הגילוי ב-IFRS for SME. **לנוכחים אין התנגדות להוספת דרישת הגילוי.**

מדידה מהימנה של שווי הוגן אינה זמינה או אינה זמינה עוד ללא עלות או מאמץ מופרזים

84. צדיק מציינת כי ה-IFRS for SME כולל דרישת גילוי במקרים שבהם מדידה מהימנה של שווי הוגן אינה זמינה עוד או אינה זמינה עוד ללא עלות או מאמץ מופרזים. מוסיפה כי ההצעה לתקן כוללת הקלה במקרים מסוימים אם המדידה של שווי הוגן דורשת עלות או מאמץ מופרזים וכי דרישת הגילוי היא לעובדה זו, לערך בספרים ומדוע נדרשים עלות או

מאמץ מופרזים לקביעת שווי הוגן. בדעה כי יש להוסיף דרישת גילוי זו. היו"ר מסכים. צדיק שואלת אם יש התנגדות. **לנוכחים אין התנגדות להוספת דרישת הגילוי.**

גריעה

85. צדיק מציינת כי מודל הגריעה שאומץ בהצעה לתקן הוא מודל הגריעה של IFRS 9 וזאת בניגוד ל-IFRS for SME שכלל מודל גריעה מצומצם יותר. מציינת כי לפיכך יש לשקול את הרחבת דרישות הגילוי. מציינת כי דרישות הגילוי ב-IFRS for SME כוללות גילוי לנכסים שהועברו בעסקה שאינה כשירה לגריעה – מהות הנכסים, מהות הסיכונים וההטבות שהישות נותרה חשופה אליהם והערכים בספרים של הנכסים ושל ההתחייבויות הקשורות שהישות ממשיכה להכיר.

86. חבר הוועדה מציין כי דרישות הגילוי ב-IFRS 7 הן מפורטות מאוד. בדעה כי מאחר שמדובר על חברות פרטיות מציע להישאר עם דרישות הגילוי המצומצמות שב-IFRS for SME.

87. צדיק שואלת אם אין לשקול הוספת דרישות גילוי ספציפיות מ-IFRS 7. מוסיפה כי דרישות הגילוי ב-IFRS for SME מקבילות במידה מסוימת לדרישות הגילוי בסעיף 7-IFRS 7. שואלת לגבי סעיף 42ה לגבי נכסים שנגרעו במלואם, אך קיימת מעורבות נמשכת.

88. חבר הוועדה משיב כי הנכסים שנגרעו במלואם לפי IFRS 9 הם נכסים שהועברו כל הסיכונים והתשואות וכן נכסים שהועברו כאשר אין מעורבות נמשכת. בדעה כי במקרים אלה הגילוי אינו משמעותי.

89. צדיק מציינת כי סעיף 42ה מתייחס למצבים שבהם קיימת מעורבות נמשכת. חבר הוועדה מציין כי אם למרות שקיימת מעורבות נמשכת, הוחלט שניתן לגרוע את הנכסים, המשמעות היא שהמעורבות אינה משמעותית. מוסיף כי אם קיימת מעורבות נמשכת וקיימת שליטה, הישות תמשיך להכיר בנכסים שהועברו במידת המעורבות הנמשכת ולכן יהיה לכך ביטוי במסגרת המדידה. בדעה כי הגילוי הנוסף לא יתרום באופן משמעותי. מזכיר כי דרישות הגילוי ב-IFRS 7 מיועדות לעסקאות גריעה מורכבות (עסקאות איגוח) של מוסדות פיננסיים. מוסיף כי חברות פרטיות מבצעות בדרך כלל עסקאות פקטורינג פשוטות שבהן תיתכן מעורבות נמשכת מועטה כגון שירותי גבייה. בדעה כי אין להוסיף דרישות גילוי מעבר לדרישות הגילוי ב-IFRS for SME.

90. היו"ר מסכים עם חבר הוועדה. חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף וחבר הוועדה השישי מסכימים.

91. **היו"ר מסכם כי דרישות הגילוי לגבי גריעה ב-IFRS for SME לא יורחבו.**

גידור

92. צדיק מציינת כי תקן 22 דרש גילוי ל:

- (א) תיאור של עסקאות גידור שבוצעו והיקפן ;
- (ב) תיאור של המכשירים הפיננסיים המשמשים לגידור ; וכן
- (ג) תיאור הטיפול החשבונאי שננקט ביחס לגידור.
93. צדיק מוסיפה כי דרישות הגילוי ב-IFRS for SME אינן רלוונטיות מאחר שהן מתייחסות ל-4 גידורים ספציפיים שמתיר התקן. מציינת כי דרישות הגילוי ב-IFRS 7 הן רחבות מאוד. שואלת אם יש לכלול דרישות גילוי כלשהן מ-IFRS 7 בהצעה לתקן. היו"ר בדעה שאין להוסיף דרישות הגילוי.
94. חבר הוועדה מציינת כי דרישות הגילוי בתקן 22 הן כלליות ונראה כי הן מספקות. מציינת כי סעיף (ג) אמור לספק פתרון למרבית המצבים. צדיק מציינת כי הגילוי הנדרש אינו כולל את ההשפעה של חשבונאות גידור על הדוחות הכספיים. היו"ר בדעה כי הגילוי הנדרש הוא מספיק לחברות פרטיות.
95. חבר הוועדה הנוסף מסכים שאין צורך בהרחבת דרישות הגילוי. חבר הוועדה האחר בדעה כי יש להרחיב את דרישות הגילוי הכלליות, מאחר שבחברה פרטית אין דוח דירקטוריון ודוח ברנע. צדיק מציינת כי חלק מדרישות הגילוי אינן רלוונטיות למודל (לדוגמה, אסטרטגיית ניהול סיכונים). חבר הוועדה האחר מסכים להשאיר את דרישות הגילוי בתקן 22.
96. היו"ר מסכם כי דרישות הגילוי בתקן 22 לגבי חשבונאות גידור לא יורחבו.
97. צדיק שואלת אם יש לרכז את דרישות הגילוי בתקן 22, או בהצעה לתקן, תוך ביטול דרישות הגילוי בתקן 22 או לפצל את דרישות הגילוי.
98. היו"ר בדעה שיש לרכז את דרישות הגילוי בהצעה לתקן ולבטל בתקן 22. חבר הוועדה האחר מסכים. חבר הוועדה אדיש בין ריכוז כל ההצעה לתקן בתקן 22 או בהצעה לתקן. חבר הוועדה הנוסף וחבר הוועדה השישי מסכימים.
99. היו"ר מסכם כי דרישות הגילוי ירוכזו בהצעה לתקן ויושמטו מתקן 22.
100. צדיק מציינת כי תכין הצעה לתקן מעודכנת בהתאם להחלטות וכי תכין גם את הדוגמאות לגידור. מוסיפה כי לאחר השלמות אלה תבוצע בחינה כללית של ההצעה לתקן שלאחריה ניתן יהיה לאשר את ההצעה לתקן.

דחיית מועד התחילה של תקן חשבונאות מספר 43, הכנסות

101. נציג לשכת רואי החשבון מבקש להעלות סוגיה שנדונה במוסדות הלשכה לדיון. מציינת כי לאור אירועי מלחמת "חרבות ברזל" והעובדה שתקן ההכנסות דורש הכנה משמעותית וצפוי

להכנס לתוקף ב-1.1.2024 עלתה פנייה מצד החברות לדחות את מועד התחילה. נציג אחר של לשכת רואי חשבון מציין כי הכוונה היא הן לתקן חשבוונאות מספר 43 והן לתקן חשבוונאות מספר 44.

102. היו"ר מציע לקיים דיון בישיבה הבאה.

103. היו"ר נועל את הישיבה.